
VÄLIAIKAINEN VALLANKUMOUSHALLITUS JA SOSIALIDEMOKRATIA⁴¹

I

Kansanvallankumous kasvaa. Proletariaatti aseistautuu ja nostaa ylös kapinan lipun. Talonpoikaisto suoristaa selkäänsä ja liittyy proletariaatin ympärille. Ei ole enää kaukana se aika, jolloin yleinen kapinakin alkaa jyristä ja vihatun tsaarin vihattu valtaistuini tulee „pyyhkäistyksi pois maan pinnalta“. Tsaarin hallitus tullaan syöksemään alas. Sen raunioille pystytetään vallankumouksen hallitus — väliaikainen vallankumoushallitus, joka riisuu aseista pimeyden voimat, aseistaa kansan ja ryhtyy viipymättä kutsumaan koolle Perustavaa kokousta. Täten tsaarin herruuden tilalle tulee kansan herruus. Tätä tietä kulkee nykyään kansanvallankumous.

Mitä väliaikaisen hallituksen on tehtävä?

Sen on riisuttava aseista pimeyden voimat, lanvistettava vallankumouksen viholliset, etteivät ne voisi pystyttää uudelleen tsaarin itsevaltiutta. Sen on aseistettava kansa ja edistettävä vallankumouksen viemistä loppuun saakka. Sen on toteutettava sanan-

paino-, kokoontumis- y.m.s. vapaus. Sen on poistettava välilliset verot sekä saatettava voimaan voittojen ja perintöjen progressiivinen verotus. Sen on järjestettävä talonpoikaiskomiteoita, jotka ratkaisevat maa-asiat maaseudulla. Sen on myöskin eroitettava kirkko valtiosta ja koulu kirkosta...

Näiden yleisten vaatimusten lisäksi on väliaikaisen hallituksen toteutettava työläisten luokkavaatimuksetkin: lakko- ja yhdistymisvapaus, 8-tuntinen työpäivä, työläisten valtiovakuutus, hygieniset työehdot, „työpörssin“ perustaminen j.n.e.

Sanalla sanoen, väliaikaisen hallituksen on toteutettava kokonaisuudessaan meidän minimiohjelmamme* ja ryhdyttävä viipymättä kutsumaan koolle koko kansaa edustavaa Perustavaa kokousta, joka tulee „ikiajoiksi“ laillistuttamaan yhteiskuntaelämässä tapahtuneet muutokset.

Kenen tulee kuulua väliaikaiseen hallitukseen?

Vallankumouksen tekee kansa, ja kansa on proletariaatti ja talonpoikaisto. On selvää, että niiden on otettava tehtäväkseen myöskin vallankumouksen vieminen loppuun, taantumuksen lannistaminen, kansan aseistaminen y.m.s. Ja kaikkea sitä varten on välttämätöntä, että proletariaatilla ja talonpoikaistolla olisi etujensa puolustajia väliaikaisessa hallituksessa. Proletariaatilla ja talonpoikaistolla tulee olemaan vallitseva asema kaduilla, ne tulevat muodattamaan vertaan — on selvää, että niillä täytyy olla vallitseva asema myöskin väliaikaisessa hallituksessa.

* Minimiohjelmasta katso „Tiedonantoa VSDTP:n toisesta edustajakokouksesta“.

Se kaikki on niin, sanotaan meille, mutta mitä yhteistä on proletariaatin ja talonpoikaiston välillä?

Yhteistä on se, että ne kumpikin vihaavat maa-orjuuden jätteitä, ne kumpikin taistelevat elämästä ja kuolemasta tsaarin hallitusta vastaan, ne kumpikin haluavat demokraattista tasavaltaa.

Se ei kuitenkaan voi pakottaa meitä unohtamaan sitä totuutta, että niiden välinen eroavaisuus on paljon huomattavampi.

Mikä tuo eroavaisuus on?

Se, että proletariaatti on yksityisomistuksen vihollinen, se vihaa porvarillista järjestelmää, ja demokraattinen tasavalta on sille tarpeen vain sitä varten, että se voisi koota voimaa ja sitten kukistaa porvarillisen järjestelmän, kun taas talonpoikaisto on sidottu yksityisomistukseen, kiintynyt porvarilliseen järjestelmään, ja demokraattinen tasavalta on sille tarpeen sitä varten, että se voisi lujittaa porvarillisen järjestelmän perustuksia.

Sanomattakin on selvää, että talonpoikaisto* lähtee proletariaattia vastaan vain sikäli, mikäli proletariaatti tahtoo hävittää yksityisomistuksen. Toisaalta on selvää myöskin se, että talonpoikaisto tukee proletariaattia vain sikäli, mikäli proletariaatti tahtoo kukistaa itsevaltiuden. Nykyinen vallankumous on porvarillinen, s.o. se ei kajoa yksityisomistukseen, ja siis talonpoikaistolla ei ole nykyään mitään syytä kääntää asettaan proletariaattia vastaan. Sen sijaan nykyinen vallankumous hylkää jyrkästi tsaarin vallan, ja siis talonpoikaiston etujen mukaista on yhtyä

* S.o. pikkuporvaristo.

päättävästi proletariaattiin, joka on vallankumouksen edistyksellisin voima. On selvää, että myöskin proletariaatin etujen mukaista on tukea talonpoikaistoa ja lähteä sen kanssa yhteistä vihollista — tsaarin hallitusta vastaan. Eipä suotta suuri Engels sanonut, että demokraattisen vallankumouksen voittoon asti proletariaatin on esiinnyttävä olemassaolevaa järjestelmää vastaan rinnan pikkuporvariston kanssa*. Ja kun ennen vallankumouksen vihollisten täydellistä lannistamista voittoamme ei voida nimittää voitoksi, kun vihollisten lannistaminen ja kansan aseistaminen on väliaikaisen hallituksen velvollisuus, kun väliaikaisen hallituksen on vietävä voitto päätökseen, niin on itsestään selvää, että pikkuporvariston etujen puolustajain ohella on väliaikaiseen hallitukseen tultava myöskin proletariaatin edustajia sen etujen puolustajiksi. Olisi järjetöntä, jos proletariaatti vallankumouksen johtajana ollessaan antaisi vallankumouksen loppuun viemisen yksinomaan pikkuporvaristolle: se olisi itsensä pettämistä. Ei saa vain unohtaa, että proletariaatilla yksityisomistuksen vihollisena tulee olla oma puolueensa ja että sen ei pidä hetkeksikään poiketa omalta tieltään.

Toisin sanoen proletariaatin ja talonpoikaiston on yhteisin ponnistuksin tehtävä loppu tsaarin hallituksesta, niiden on yhteisin ponnistuksin lannistettava vallankumouksen viholliset, ja juuri sen vuoksi on talonpoikaiston ohella myöskin proletariaatilla oltava

* Kts. „Iskra“ № 96. Tämä kohta on julkaistu myöskin „Sotsial-Demokratin“ viidennessä numerossa. Kts. „Demokratia ja sosialidemokratia“.

väliaikaisessa hallituksessa etujensa puolustajat — sosialidemokraatit.

Tämä on niin selvää, niin päivänselvää, että tuntuu jopa tarpeettomalta puhua siitä.

Mutta nyt astuu esiin „vähemmistö“ ja tätä epäillen inttää itsepintaisesti: sosialidemokratialle ei ole sopivaa osallistua väliaikaiseen hallitukseen, se on ristiriidassa periaatteiden kanssa.

Selvittäkäämme tämä kysymys. Minkälaisia ovat „vähemmistön“ perustelut? Ennen kaikkea he vetoavat Amsterdamin kongressiin⁴². Jaureslaisuuden vastapainoksi tuo kongressi teki päätöksen siitä, että sosialistien ei pidä pyrkiä osallistumaan porvarilliseen hallitukseen, ja koska väliaikainen hallitus on porvarillinen hallitus, niin meille ei ole sallittua osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen. Siten ajattelee „vähemmistö“ eikä huomaa, että jos me ymmärrämme noin koulupoikamaisesti kongressin päätökset, niin meidän ei pidä osallistua vallankumoukseenkaan. Tosiaan: me olemme porvariston vihollisia ja nykyinen vallankumoushan on porvarillinen — siis meidän ei pidä millään tavoin osallistua tähän vallankumoukseen! Tuolle tielle meitä sysää „vähemmistön“ logiikka. Sosialidemokratia taas sanoo, että meidän, proletarien, ei pidä ainoastaan osallistua nykyiseen vallankumoukseen, vaan pitää käydä sen johtoonkin, johtaa sitä ja viedä se loppuun saakka. Mutta vallankumouksen vieminen loppuun saakka on mahdotonta ilman osallistumista väliaikaiseen hallitukseen. Kiistämätöntä on, että „vähemmistön“ logiikka ontuu tässä kummallakin jalallaan. Joko tahi: joko meidän on liberaalien lailla hylättävä ajatus, että proletariaatti on

vallankumouksen johtaja — silloin kysymys osallistumisestamme väliaikaiseen hallitukseen raukeaa ilman muuta; tahi meidän on avoimesti tunnustettava oikeaksi tämä sosialidemokraattinen ajatus ja samalla tunnustettava välttämättömäksi osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen. Mutta „vähemmistö“ ei tahdo katkaista välejä kummankaan kanssa, se tahtoo käydä sekä liberaalista että sosialidemokraatista! Noin säälimättä se tekee väkivaltaa kerrassaan viattomalle logiikalle...

Mitä tulee Amsterdamin kongressiin, niin se tarkoitti Ranskan vakituista hallitusta eikä väliaikaista vallankumousshallitusta. Ranskan hallitus on taantumuksellinen ja vanhoillinen hallitus, se puolustaa vanhaa ja taistelee uutta vastaan,—on ymmärrettävää, että siihen ei todellinen sosialidemokraatti mene kään, kun taas väliaikainen hallitus on vallankumouksellinen ja edistyksellinen hallitus, se taistelee vanhaa vastaan, raivaa tietä uudelle, se palvelee vallankumouksen etuja,—on ymmärrettävää, että todellinen sosialidemokraatti menee siihen ja osallistuu aktiivisesti vallankumouksen asian saattamiseen voitokkaaseen päätökseen. Kuten näette, nämä ovat kaksi eri asiaa. „Vähemmistö“ siis suotta tarrautuu Amsterdamin kongressiin: se ei pelasta sitä romahdukselta.

Sen on nähtävästi havainnut itse „vähemmistökin“ ja se turvautuu toiseen perusteluun: se kutsuu nyt avuksi Marxin ja Engelsin haamuja. Niinpä esimerkiksi „Sotsial-Demokrat“ toistaa itsepintaisesti, että Marx ja Engels „hylkäävät kerta kaikkiaan“ osallistumisen väliaikaiseen hallitukseen. Mutta missä ja milloin he ovat hylänneet? Mitähän esimerkiksi

Marx sanoo? Marx osoittautuu sanoneen, että „...demokraattiset pikkuporvarit... saarnaavat proletariaatille... että se pyrki muodostamaan yhden suuren oppositiopuolueen, johon kuuluisivat kaikki vivahdukset demokraattisessa puolueessa...“, että „tuollainen yhdistäytyminen tuottaisi ehdottomasti vahinkoa proletariaatille ja olisi edullista yksinomaan heille (pikkuporvareille)“ * j.n.e.⁴³. Sanalla sanoen proletariaatilla pitää olla erillinen luokkapuolue. Mutta kuka sitten sitä vastustaa, „oppinut arvostelija“? Miksi te taistelette tuulimyllyjä vastaan?

Siitä huolimatta „arvostelija“ edelleenkin siteeraa Marxia. „Taistelun varalta yhteistä vihollista vastaan ei tarvita minkäänlaista erikoista yhdistäytymistä. Sikäli kuin on käytävä suoranaista taistelua sellaista vihollista vastaan, kummankin puolueen edut sopivat jonkin aikaa yhteen, ja... syntyy sellainen liitto, joka on tarkoitettu vain kyseessäolevaksi hetkeksi... Taistelun aikana ja sen jälkeen työläisten on kussakin tapauksessa esitettävä porvarillisten demokraattien tarpeiden (täytynee olla: vaatimusten) ohella omat tarpeensa (vaatimuksensa)... Sanalla sanoen, heti voiton ensi hetkestä lähtien on epäluottamus suunnattava... entisiä liittolaisiaan vastaan, sitä puoluetta vastaan, joka tahtoo käyttää yhteistä voittoa yksinomaan omaksi hyväkseen“ **. Toisin sanoen proletariaatin on kuljettava omaa tietään ja tuettava pikkuporvaristoa vain sikäli, mikäli se ei ole ristiriidassa proletariaatin omien etujen kanssa. Mutta kuka sitten

* Kts. „Sotsial-Demokrat“ № 5.

** Kts. sama.

sitä vastustaa, ihmeellinen „arvostelija“, ja mitä varten teidän piti vedota Marxin sanoihin? Puhuuko Marx jotain väliaikaisesta vallankumoushallituksesta? Ei halaistua sanaa! Sanooko Marx, että osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen demokraattisen vallankumouksen aikana on ristiriidassa meidän periaatteidemme kanssa? Ei halaistua sanaa! Miksi kirjoittajamme sitten niin vasikkamaisesti riemuitsee, mistä hän on onkinut „periaatteellisen ristiriidan“ meidän ja Marxin välillä? „Arvostelija“ raukka! Hän tekee kaikkensa löytääkseen sellaisen ristiriidan, mutta hänen mielipahakseen siitä ei tule mitään.

Mitä sitten Engels on menshevikkien väittämän mukaan sanonut? Osoittautuu, että kirjeessään Turatille hän sanoo, että lähenevä vallankumous Italiassa tulee olemaan pikkuporvarillinen eikä sosialistinen, sen voittoon asti proletariaatin tulee esiintyä vallitsevaa järjestelmää vastaan yhdessä pikkuporvariston kanssa, mutta sillä on välttämättä oltava oma puolueensa, ja vallankumouksen voiton jälkeen sosialistien olisi sangen vaarallista mennä uuteen hallitukseen. Siten he toistaisivat Louis Blancin ja muiden ranskalaisten sosialistien virheen vuonna 1848 j.n.e.* Toisin sanoen, koska Italian vallankumous tulee olemaan demokraattinen eikä sosialistinen, niin olisi suuri virhe haaveilla proletariaatin herruutta ja jäädä hallitukseen **voiton jälkeenkin**, proletariaatti

* Kts. „Sotsial-Demokrat“ № 5. Nämä sanat „Sotsial-Demokrat“ esittää lainausmerkeissä. Voisi luulla, että Engelsin sanat esitetään täsmällisesti. Mutta todellisuudessa ei niin ole. Siinä vain esitetään omin sanoin Engelsin kirjeen sisältö.

voisi esiintyä yhdessä pikkuporvarien kanssa yhteistä vihollista vastaan vain **voittoon asti**. Mutta kuka sitten väittää tätä vastaan, kuka sanoo, että meidän on sekoitettava demokraattinen vallankumous sosialistiseen vallankumoukseen? Miksi piti viitata Bernsteinin seuraajaan, Turatiin? Tai mitä varten täytyi muistella Louis Blancia? Louis Blanc oli pikkuporvarillinen „socialisti“, mutta meillä on kysymys socialidemokraateista. Louis Blancin aikana ei ollut olemassa socialidemokraattista puoluetta, mutta tässä on kysymys nimenomaan sellaisesta puolueesta. Ranskalaiset socialistit pitivät silmällä valtiovallan valtaamista, mutta meidän mieltämme taas kiinnostaa kysymys osallistumisesta väliaikaiseen hallitukseen... Puhuuko Engels, että osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen demokraattisen vallankumouksen aikana on ristiriidassa meidän periaatteidemme kanssa? Ei halaistua sanaa! Mitä varten te sitten piditte niin suurta suukopua, menshevikkimme, kuinka te ette ymmärrä sitä, että kysymysten sotkeminen ei merkitse niiden ratkaisemista? Mitä varten piti suotta häiritä Marxin ja Engelsin haamuja?

„Vähemmistö“ on näköjään itse havainnut, että Marxin ja Engelsin nimet eivät pelasta sitä, ja nyt se on tarttunut kolmanteen „perusteluun“. Te tahdotte panna kaksinkertaiset suitset vallankumouksen vihollisten päihin, sanoo „vähemmistö“ meille, te tahdotte, että „proletariaatin painostus vallankumoukseen tapahtuisi paitsi „alhaalta“, paitsi kadulta, myöskin ylhäältä, väliaikaisen hallituksen saleista“ *. Mutta

* Kts. „Iskra“ № 93.

se on ristiriidassa periaatteen kanssa, moittii „vähemmistö“ meitä.

Näinollen „vähemmistö“ väittää, että meidän on vaikutettava vallankumouksen kulkuun „vain alhaalta“. „Enemmistö“ on päinvastoin sitä mieltä, että vaikutusta „alhaalta“ meidän on täydennettävä vaikutuksella „ylhäältä“, jotta painostus olisi mahdollisimman monipuolista.

Kuka sitten tässä tapauksessa joutuu ristiriitaan sosialidemokratian periaatteen kanssa, „enemmistö“ vaiko „vähemmistö“?

Kysykäämme Engelsiltä. Seitsemänkymmenluvulla tapahtui Espanjassa kapina. Heräsi kysymys väliaikaisesta vallankumoushallituksesta. Siellä puuhailivat silloin bakuninilaiset (anarkistit). He kielsivät kaikenlaisen vaikutuksen ylhäältäkin, ja se aiheutti väittelyn heidän ja Engelsin välillä. Bakuninilaiset saarnasivat samaa, mitä nyt sanoo „vähemmistö“. „Bakuninilaiset“, sanoo Engels, „saarnasivat monta vuotta, että kaikenlainen vallankumouksellinen vaikutus ylhäältä alaspäin on vahingollista, että kaikki on järjestettävä ja pantava täytäntöön alhaalta ylöspäin“ *. Heidän mielestään „kaikenlainen poliittisen, niinsanotun väliaikaisen eli vallankumouksellisen vallan järjestäminen voi olla vain uutta petosta, ja se osoittautuisi yhtä vaaralliseksi proletariaatille kuin kaikki nykyään vallassaolevat hallitukset“ **. Engels ivaa tuota näkökantaa ja sanoo, että elämä kumosi ankarasti tuon bakuninilaisten opin. Bakuninilaisten

* Kts. „Proletarin“ kolmas numero, jossa on esitetty nämä Engelsin sanat ⁴⁴.

** Kts. sama.

oli pakko myöntyä elämän vaatimuksiin, ja heidän... „täytyi vastoin anarkistisia periaatteitaan muodostaa vallankumousohallitus“ *. Siten he „tallasivat maahan vastikään itse julistamansa periaatteen: että vallankumousohallituksen perustaminen on muka vain uutta petosta ja uutta työväenluokan kavaltamista“ **.

Niin sanoo Engels.

Näinollen käy selville, että „vähemmistön“ periaate — vaikuttaminen vain „alhaalta“ — on anarkistinen periaate, joka tosiaankin on perinpohjin ristiriidassa sosialidemokraattisen taktiikan kanssa. „Vähemmistön“ näkökanta, että kaikenlainen osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen on muka tuhoisaa työläisille, on anarkistinen fraasi, jota jo Engels ivasi. Samoin käy selville sekkin, että elämä heittää sivuun „vähemmistön“ näkökannat ja lyö piloillaan ne rikki, niinkuin tapahtui bakuninilaisille.

„Vähemmistö“ jatkaa kuitenkin itsepäisesti — me emme, nähkääs, lähde periaatteita vastaan. Noilla ihmisillä on kummallinen käsitys sosialidemokraattisista periaatteista. Otetaan vaikkapa heidän periaatteelliset kantansa väliaikaiseen vallankumousohallitukseen ja Valtakunnanduumaan nähden. „Vähemmistö“ vastustaa osallistumista väliaikaiseen hallitukseen, jonka synnyttävät vallankumouksen edut — se on muka ristiriidassa periaatteiden kanssa. Mutta se kannattaa osallistumista Valtakunnanduumaan, jonka ovat synnyttäneet itsevaltiuden edut — se ei näköjään ole

* Kts. „Proletarin“ kolmas numero.

** Kts. sama.

ristiriidassa periaatteiden kanssa! „Vähemmistö“ vastustaa osallistumista väliaikaiseen hallitukseen, jonka muodostaa vallankumouksellinen kansa ja jonka kansa myöskin laillistaa — se on muka ristiriidassa periaatteiden kanssa. Mutta se kannattaa osallistumista Valtakunnanduumaan, jonka kutsuu koolle itsevaltainen tsaari ja jonka tsaari myöskin laillistaa — se ei näköjään ole ristiriidassa periaatteiden kanssa! „Vähemmistö“ vastustaa osallistumista väliaikaiseen hallitukseen, jonka tehtävänä on haudata itsevaltius — se on muka ristiriidassa periaatteiden kanssa. Mutta se kannattaa osallistumista Valtakunnanduumaan, jonka tehtävänä on lujittaa itsevaltiutta — se ei näköjään ole ristiriidassa periaatteiden kanssa... Mistä periaatteista te puhutte, korkeasti kunnioitetut, liberaalien vaiko sosialidemokraattien periaatteista? Teette oikein hyvin, jos annatte tähän kysymykseen suoran vastauksen. Me jostain syystä epäilemme sitä.

Mutta jättäkäämme nämä kysymykset.

Asia on niin, että periaatteita etsiessään „vähemmistö“ on luisunut anarkistien kannalle.

Se on nyt käynyt selville.

II

Menshevikkejämme eivät miellytä puolueen III edustajakokouksen hyväksymät päätöslauselmat. Niiden todella vallankumouksellinen sisältö on häirinyt menshevististä „suota“ ja herättänyt siinä „arvostelun“ halua. Nähtävästi heidän opportunistiseen järjenjuoksuunsa vaikutti ennen kaikkea päätöslauselma väliaikaisesta vallankumoushallituksesta, ja he

ryhtyivät sitä „tuhoamaan“. Mutta koska he eivät löytäneet siinä mitään, johon olisivat voineet takertua ja jota olisivat voineet arvostella, niin he tarttuivat tavalliseen ja lisäksi halpa-arvoiseen keinoonsa — demagogiaan! Tuo päätöslauselma on laadittu työläisten viekottelemiseksi, heidän pettämisekseen ja sokaisemisekseen, kirjoittavat nuo „arvostelijat“. Ja kuten näyttää, he ovat hyvin tyytyväisiä tuohon touhuunsa. He kuvittelivat vastustajan maahan lyödyksi ja itsensä arvostelija-voittajiksi ja huudahtavat: „Ja he (pätöslauselman laatijat) tahtovat johtaa proletariaattia!“ Kun katselee noita „arvostelijoita“, niin mieleen tulee Gogolin sankari, joka oli syyn-takeettomassa tilassa ja kuvitteli olevansa Espanjan kuningas. Sellainen on suuruudenhulluutta potevien kohtalo!

Tarkastelkaamme lähemmin itse „arvostelua“, jonka löydämme „Sotsial-Demokratin“ 5. numerosta. Kuten jo tiedätte, menshevikkimme eivät voi kauhatta ajatella väliaikaisen vallankumouhallituksen veristä aavetta ja kutsuvat avuksi pyhimyksiään — Martynoveja ja Akimoveja, jotta nämä pelastaisivat heidät tuolta hirviöltä ja toisivat sen tilalle Zemski soborin* — nykyään jo Valtakunnanduuman. Siinä tarkoituksessa he ylistävät taivaaseen asti „Zemski soboria“ ja yrittävät kaupitella täydestä tuota mädän tsarismmin mätää tuotetta: „Me tiedämme, että Ranskan suuri vallankumous perusti tasavallan, vaikkei sillä ollut väliaikaista hallitusta“, kirjoittavat he.

* Zemski sobor — entinen Venäjän säätyjen edustajain kokous. *Suom.*

Siinäkö kaikki? Ettekö tiedä mitään muuta, „kunnianarvoiset“? Se on vähänlaisesti! Pitäisi tietää enemmän! Pitäisi tietää esimerkiksi sekin, että Ranskan suuri vallankumous voitti porvarillisena vallankumousliikkeenä, kun taas Venäjän „vallankumouksellinen liike voittaa työväen liikkeenä, tai ei voita ollenkaan“, niinkuin G. Plehanov aivan oikein sanoo. Ranskassa oli vallankumouksen johdossa porvaristo, mutta Venäjällä sen johdossa on proletariaatti. **Siellä** ensinmainittu hallitsi vallankumouksen kohtaloa, **täällä** sitä hallitsee viimeinmainittu. Eikö ole selvää, että kun johtavat vallankumoukselliset voimat näin uudelleen ryhmittyvät, eivät tulokset voi olla samanlaisia kummallekin luokalle? Kun Ranskassa porvaristo ollessaan vallankumouksen johdossa käytti hyväkseen sen hedelmät, niin näinköhän Venäjälläkin sen pitää saada käyttää ne omaksi hyväkseen siitä huolimatta, että vallankumouksen johdossa on proletariaatti? Niin, sanovat menshevikkimme, sen, mitä tapahtui **siellä**, Ranskassa, täytyy tapahtua **täälläkin**, Venäjällä. Ruumisarkun tekijän tavoin nuo herrat ottavat mitan jo kauan sitten kuolleesta ja mittaavat eläviä tuolla mitalla. Sen lisäksi he tekivät tässä aika suuren väärennyksen: tekivät mieltämme kiinnostavan aiheen päättömäksi ja siirsivät väittelyn painopisteen häntäpäähän. Me puhumme, niinkuin jokainen vallankumouksellinen sosialidemokraatti puhuu, demokraattisen tasavallan perustamisesta. Mutta he ovat jonnekin piiloittaneet sanan „demokraattinen“ ja alkaneet pitää kovaa ääntä „tasavallasta“. „Me tiedämme, että Ranskan suuri vallankumous perusti tasavallan“, sanovat he. Niin, se perusti tasavallan, mutta millaisen — todella demo-

kraattisenko? Sellaisenko, jollaista Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue vaatii? Antoiko tuo tasavalta kansalle oikeuden yleisiin vaaleihin? Olivatko silloiset vaalit aivan välittömät? Saatettiin voimaan progressiivinen tulovero? Puhuttiinko siellä mitään työehtojen parantamisesta, työpäivän lyhentämisestä, työpalkan lisäämisestä ja muusta sellaisesta?.. Ei. Mitään sellaista ei siellä ollut eikä voinutkaan olla, sillä työläisillä ei ollut silloin sosialidemokraattista kasvatusta. Juuri sen vuoksi porvaristo unohti ja sivuutti heidän etunsa silloisessa Ranskan tasavallassa. Todellakin, herrat, kumarratteko te „korkeasti kunnioitetun“ pääanne tuollaiselle tasavallalle? Sellainenko on teidän ihanteenne? Onnellista matkaa! Mutta muistakaa, kunnianarvoiset, että kumartamisella tuollaiselle tasavallalle ei ole mitään yhteistä sosialidemokratian ja sen ohjelman kanssa — se on huonoimmanlaatuista demokratismia. Ja kaikkea tuota te salakuljetatte peitellen itseänne sosialidemokratian nimellä.

Tämän lisäksi on menshevikkien tiedettävä, että Venäjän porvaristo Zemski soboreineen ei suo meille edes sellaista tasavaltaa kuin Ranskassa — se ei aio ollenkaan hävittää monarkiaa. Tietäen mainiosti työläisten „julkeuden“ siellä, missä ei ole monarkiaa, se pyrkii säilyttämään tuon linnoituksen ehjänä ja tekemään siitä oman aseensa leppymätöntä vihollistaan, proletariaattia vastaan. Juuri siinä tarkoituksessa se käykin „kansan“ nimessä neuvotteluja pyöveli-tsaarin kanssa ja neuvoa sitä „synnyinmaan“ ja valtaistuimen etujen nimessä kutsumaan koolle Zemski soborin „anarkian“ välttämiseksi. Ettekö te, menshevikit, tosiaankaan tiedä tätä kaikkea?

Me emme tarvitse sellaista tasavaltaa, jollaisen Ranskan porvaristo pystytti XVIII vuosisadalla, vaan me tarvitsemme sellaisen tasavallan, jollaista Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue vaatii XX vuosisadalla. Ja sellaisen tasavallan voi luoda vain voitokas kansan kapina proletariaatin johdolla ja sen valtaannostama väliaikainen vallankumoushallitus. Vain sellainen väliaikainen hallitus voi **väliaikaisesti** toteuttaa meidän minimiohjelmamme ja esittää senmukaiset muutokset koollekutsumansa Perustavan kokouksen vahvistettavaksi.

Meidän „arvostelijamme“ eivät usko, että ohjelmamme mukaisesti koollekutsuttu Perustava kokous voisi ilmaista kansan tahdon (ja kuinka he voisivatkaan sitä kuvitella, kun he eivät mene pitemmälle Ranskan suurta vallankumousta, joka tapahtui 115—116 vuotta sitten). „Omistavilla ja vaikutusvaltaisilla henkilöillä“, jatkavat „arvostelijat“, „on niin paljon keinoja vaalien väärentämiseksi omaksi hyväkseen, että on kerrassaan hyödytöntä puhua kansan todellisesta tahdosta. Sitä varten, ettei omistamattomiin kuuluvista valitsijoista tulisi rikkaiden tahdon ilmaissijoita, tarvitaan suurta taistelua, pitkäaikaista puoluekuria“ (jota menshevikit eivät tunnusta?). „Pitkäaikaisesta poliittisesta kasvatuksesta huolimatta ei edes Euroopassa (?) ole toteutettu tätä kaikkea. Mutta meidän bolshevikkimme luulevat, että väliaikainen hallitus pitää kädessään tuota taikasauvaa!“

Siinä se on oikea perässälaahustamispolitiikka! Siinä „lepäävät herrassa“ „prosessi-taktiikka“ ja „prosessi-organisatio“ aivan luonnollisessa koossaan! Sellaisen vaatimisesta Venäjällä, jota ei ole vielä toteutettu

Euroopassa, ei voi olla puhettakaan, opettavat „arvos-
telijat“ meitä! Mehän tiedämme, ettei „Euroopassa“
eikä edes Amerikassakaan ole toteutettu täydelli-
sesti minimiohjelmaamme, ja siis se, joka hyväksyy
sen ja taistelee sen toteuttamiseksi Venäjällä itse-
valtiuden kukistamisen jälkeen, on menshevikkien
mielestä parantumaton haihattelija, surkuteltava Don
Quijote! Sanalla sanoen meidän minimiohjelmamme
on väärä ja utopistinen eikä sillä ole mitään yhteistä
todellisen „elämän“ kanssa! Eikö niin, herrat „arvos-
telijat“? Siihenhän juuri johtaa teidän kantanne. Olkaa
sitten miehuullisempia ja julistakaa se suoraan, ilman
verukkeita! Silloin me tiedämme, kenen kanssa olem-
me tekemisissä, ja te pääsette vapaaksi vihaamistanne
ohjelmamuodollisuuksista! Tehän puhutte ohjelman
vähäpätöisyydestä niin arasti, niin pelokkaasti, että
monet, tietysti paitsi bolshevikkeja, vielä luulevat,
että te tunnustatte Venäjän sosialidemokraattisen
ohjelman, joka hyväksyttiin puolueen II edustaja-
kokouksessa. Mutta mitä varten on tarpeen tuo teko-
pyhyys?

Ja niin olemme tässä tulleet aivan erimielisyyk-
siemme perustaan. Te ette usko meidän ohjelmaamme
ja kiistätte sen paikkansapitäväisyyttä vastaan, me
taas päinvastoin pidämme aina sitä lähtökohtana ja
sovitamme kaiken toimintamme yhdenmukaiseksi sen
kanssa!

Me uskomme, etteivät „omistavat ja vaikutusvaltai-
set henkilöt“ pysty lahjomaan ja pettämään koko kan-
saa silloin, kun vaaliagitatio on vapaata. Sillä heidän
vaikutuksensa ja kultansa vastapainoksi me asetamme
socialidemokraattisen totuudensanan (ja tätä totuutta

me emme vähääkään epäile, niinkuin te) ja sillä heikennämme porvariston konnankoukkuja. Te taas ette usko tähän asiaan ja sen vuoksi kiskotte vallankumousta reformismin suuntaan.

„Vuonna 1848“, jatkavat „arvostelijat“, „Ranskan (taaskin Ranska!) väliaikainen hallitus, johon osallistui myöskin työläisiä, kutsui koolle sellaisen Perustavan kokouksen, johon ei tullut valituksi ainoatakaan Pariisin proletariaatin edustajaa“. Siinä on lisää sosialidemokraattisen opin täydellistä ymmärtämättömyyttä ja kaavamaista käsitystä historiasta! Minkä vuoksi pitää syyttää fraaseja? Siitä huolimatta, että työläiset osallistuivat väliaikaiseen hallitukseen, ei Ranskassa asiasta tullut mitään, ja sen vuoksi täytyy sosialidemokratian Venäjälläkin kieltäytyä osallistumasta väliaikaiseen hallitukseen, sillä täälläkään ei siitä tule mitään, päättelevät „arvostelijat“. Mutta onkohan kysymys työläisten osallistumisesta? Sanommeko me, että olipa työläinen kuka hyvänsä ja minkä suunnan kannattaja tahansa, hänen on osallistuttava väliaikaiseen hallitukseen? Ei, meistä ei ole vielä tullut teidän seuraajianne emmekä me anna jokaiselle työläiselle sosialidemokraatin todistusta. Meidän päähämmekään ei ole pälkähtänyt nimittää sosialidemokraattisen puolueen jäseniksi työläisiä, jotka osallistuivat Ranskan väliaikaiseen hallitukseen! Miksi tuo sopimaton rinnastus! Ja mitä rinnastettavaa voi olla Ranskan proletariaatin poliittisella tietoisuudella vuonna 1848 ja Venäjän proletariaatin poliittisella tietoisuudella tällä hetkellä? Lähtikö Ranskan proletariaatti siihen aikaan edes kertaakaan poliittiseen mielenosoitukseen silloista järjestelmää vastaan? Viettikö se koskaan Vapun-

päivää taistelun merkeissä porvarillista järjestelmää vastaan? Oliko se järjestäytynyt sosialidemokraattiseksi työväenpuolueeksi? Oliko sillä sosialidemokratian ohjelmaa? Me tiedämme, että ei ollut. Tästä kaikesta ei Ranskan proletariaatilla ollut edes käsitystäkään. Herää kysymys, saattoiko Ranskan proletariaatti nauttia silloin vallankumouksen hedelmistä siinä määrin kuin Venäjän proletariaatti voi niistä nauttia, se proletariaatti, joka on jo kauan sitten järjestäytynyt sosialidemokraattiseksi puolueeksi, jolla on täysin määritelty sosialidemokraattinen ohjelma ja joka tietoisesti raivaa tietä päämääräänsä? Jokainen, joka pystyy hiukankin ymmärtämään realisia asioita, vastaa siihen kielteisesti. Ja vain ihmiset, jotka pystyvät pänttäämään päähänsä historiallisia tapahtumia, mutta eivät osaa selittää niiden syntyperää ajan ja paikan mukaan, voivat samaistaa nämä kaksi eri suuretta.

„Tarvitaan“, opettavat „arvostelijat“ yhä uudelleen, „kansan harjoittamaa väkivaltaa, keskeytymätöntä vallankumousta, eikä sitä, että tyydyttäisiin vaaleihin ja hajaannuttaisiin koteihin“. Taaskin parjausta! Kuka teille on sanonut, kunnianarvoiset, että me tyydymme vaaleihin ja hajaannumme koteihin? Sanokaa nimi!

„Arvostelijoittemme“ mieltä kuohuttaa vielä se, että me vaadimme väliaikaiselta hallitukselta minimiohjelmamme toteuttamista, ja he huudahtavat: „Se on täydellistä asiaan perehtymättömyyttä; asia on niin, että ohjelmamme poliittiset ja taloudelliset vaatimukset voidaan toteuttaa vain lainsäädännän avulla, mutta väliaikainen hallitus ei ole lakiasäätävä laitos“. Tuota „lainvastaisia tekoja“ vastaan tähdättyä prokuraatto-

rinpuhetta lukiessa hiipii mieleen epäily, että onko-han jokin laillisuutta syvästi kunnioittava liberaalinen porvari omistanut tuon kirjoituksen „Sotsial-Demokratille“ *? Kuinka muuten olisi selitettävissä se porvarilinen järkeily, että väliaikaisella vallankumoushallituksella ei muka ole oikeutta kumota vanhoja ja saattaa voimaan uusia lakeja! Eikö tuo järkeily haiskahda halpamaiselta liberalismilta? Ja eikö ole outoa kuulla sitä vallankumouksellisen suusta? Sehän muistuttaa sitä tapausta, kun kuolemaantuomitulta ruvettiin katkaisemaan päätä, niin hän rukoili, ettei koskettaisi näppylään kaulassa. Kaikki voidaan sentään antaa anteeksi „arvostelijoille“, jotka eivät erota väliaikaista vallankumoushallitusta tavallisesta ministeristöstä (hehän eivät olekaan siihen syypäitä, opettajat Martynovit ja Akimovit ovat vieneet heidät siihen). Mikä on ministeristö?—Vakinaisen hallituksen olemassaolon tulos. Mutta mikä on väliaikainen vallankumoushallitus?—Vakinaisen hallituksen hävittämisen tulos. Edellinen panee täytäntöön voimassaolevia lakeja säännöllisen armeijan avulla. Jälkimmäinen lakkauttaa voimassaolevat lait ja niiden asemesta laillistaa vallankumouksen tahdon kapinaannousseen kansan avulla. Mitä yhteistä niillä on?

* Tämä ajatus herää sitäkin itsepintaisemmin, kun menshevikit „Sotsial-Demokratin“ 5. numerossa julistivat koko Tiflisiin porvaristosta vain kymmenkunta kauppiasta „yhteisen asian“ pettäjiksi. Näyttää siltä, että muut ovat heidän kannattajiaan ja näillä on sama „yhteinen asia“ menshevikkien kanssa. Mitä ihmeteltävää siinä on, jos joku noista „yhteisen asian“ kannattajista on ottanut ja lähettänyt kumppaniensa lehteen „arvostelevan“ kirjoituksen leppymätöntä „enemmistöä“ vastaan.

Olettakaamme, että vallankumous on saavuttanut voiton ja voittanut kansa on muodostanut väliaikaisen vallankumousohallituksen. Herää kysymys: mitä tuon hallituksen on tehtävä, ellei sillä ole oikeutta kumota ja saattaa voimaan lakeja? Odottaako Perustavaa kokousta? Mutta tuon kokouksen koollekutsuminenhan vaatii myöskin uusien lakien voimaansaattamista, sellaisten kuin: yleinen, välitön j.n.e. äänioikeus, sanan-, paino- ja kokoontumisvapaus y.m.s. Mutta se kaikki sisältyy meidän minimiohjelmaamme. Ja ellei väliaikainen vallankumousohallitus voi sitä toteuttaa, niin mitä sitten se tulee pitämään ohjeenaan Perustavaa kokousta koollekutsuttaessa? Sitäkö ohjelmaa, jonka Bulygin⁴⁵ on laatinut ja Nikolai II hyväksynyt?

Olettakaamme vielä, että voittanut kansa, joutuessaan kantamaan paljon uhreja aseiden puutteen takia, vaatii väliaikaiselta vallankumousohallitukselta taistelutarkoituksessa vastavallankumousta vastaan säännöllisen armeijan hävittämistä ja kansan aseistamista. Silloin menshevikit nousevat saarnaamaan: säännöllisen armeijan hävittäminen ja kansan aseistaminen ei ole tämän laitoksen (väliaikaisen vallankumousohallituksen) asia, vaan toisen laitoksen, Perustavan kokouksen asia — valittakaa sille alkääkä vaatiko lainvastaisia tekoja j.n.e. Hyviä neuvonikkareita ovat, ei voi muuta sanoa!

Katsotaan nyt, millä perusteella menshevikit riis-tävät väliaikaiselta vallankumousohallitukselta „oikeus-kykyisyyden“. Ensinnäkin sillä perusteella, että se ei ole lakiasaattava laitos, ja toiseksi, Perustavalle kokoukselle ei muka jää mitään tehtävää. Sellaiseen häpeään

ovat nuo poliittiset pikkulapset itsensä puheillaan saattaneet! He eivät näy tietävän edes sitä, että voittoaan juhliiva vallankumous ja sen tahdon ilmaisija — väliaikainen vallankumoushallitus — ovat vakinaisen hallituksen muodostamiseen asti tilanteen herroja ja siis voivat kumota ja saattaa voimaan lakeja! Jos tämä olisi toisin, jos väliaikaisella vallankumoushallituksella ei olisi näitä oikeuksia, niin silloin sen olemassaololla ei olisi minkäänlaista merkitystä eikä kapinaannoussut kansa perustaisi sellaista elintä. Kummallista, että menshevikit ovat unohtaneet vallankumouksen aakkoset.

Menshevikit kysyvät: mitä sitten Perustavan kokouksen on tehtävä, jos väliaikainen vallankumoushallitus toteuttaa meidän minimiohjelmamme? Te pelkäätte, kunnianarvoiset, että se tulee kärsimään työttömyyttä. Älkää pelätkö, sillä tulee olemaan työtä yllinkyllin. Se vahvistaa ne muutokset, joita väliaikainen vallankumoushallitus on pannut toimeen kapi-naannousseen kansan avulla, se laatii maan perustuslain, jossa meidän minimiohjelmamme tulee olemaan vain siihen liittyvä osa. Sitä me vaadimme Perustavalta kokoukselta!

„He (bolshevikit) eivät voi kuvitella jakaantumista itse pikkuporvariston ja työläisten välillä, jakaantumista, joka vaikuttaa vaaleihinkin, ja siis väliaikainen hallitus tahtoo sortaa työläisvalitsijoita oman luokansa hyväksi“, kirjoittavat „arvostelijat“. Ymmärtäköön, kuka voi, tuota viisautta! Mitä merkitsee: „väliaikainen hallitus tahtoo sortaa työläisvalitsijoita oman luokansa hyväksi“!!? Mistä väliaikaisesta hallituksesta he puhuvat, mitä tuulimyllyjä vastaan nuo Don

Quijotet taistelevat? Onko kukaan sanonut, että jos pikkuporvaristo yksin saa haltuunsa väliaikaisen vallankumoushallituksen, niin se sittenkin tulee puolustamaan työläisten etuja? Miksi pitää tyrkyttää toisille omaa käsittämättömyyttään? Me sanomme, että yhdessä demokratian edustajain kanssa voidaan visseillä ehdoilla sallia myöskin sosialidemokraattisten edustajamme osallistuminen väliaikaiseen vallankumoushallitukseen. Jos asia on niin, jos kysymys on sellaisesta väliaikaisesta vallankumoushallituksesta, johon kuuluu myöskin sosialidemokraatteja, niin millä tavoin sitten se tulee olemaan kokoonpanoltaan pikkuporvarillinen? Väliaikaiseen vallankumoushallitukseen osallistumista koskevien perustelujen pohjaksi me taas otamme sen, että demokratian — talonpoikaiston ja kaupungin pikkuporvariston (jota te, menshevikit, kutsutte puolueeseen) — edut eivät pääpiirteissään ole ristiriidassa meidän minimiohjelmamme toteuttamisen kanssa, ja sen vuoksi me pidämme mahdollisena sen toteuttamista yhdessä demokratian kanssa. Jos taas demokratia tulee vastustamaan sen eräiden kohtien täytäntöönpanoa, niin silloin meidän edustajamme valitsijainsa, proletariaatin, kadulta käsin tukemina pyrkivät toteuttamaan tämän ohjelman väkivoimalla, jos sellainen voima tulee olemaan (ellei tuota voimaa tule olemaan, me emme mene väliaikaiseen hallitukseen eikä meitä siihen valitakaan). Kuten näette, sosialidemokratian on mentävä väliaikaiseen vallankumoushallitukseen nimenomaan puolustaakseen siellä sosialidemokraattisia katsantokantoja, s.o. ollakseen antamatta toisten luokkien polkea proletariaatin etuja.

Venäjänsä sosialidemokraattisen työväenpuolueen edustajat väliaikaisessa vallankumouhallituksessa eivät julista taistelua proletariaatille, niinkuin menshevikit asiaa käsittämättöminä kuvittelevat, vaan he julistavat taistelun yhdessä proletariaatin kanssa proletariaatin vihollisille. Mutta mitäpä tämä kaikki teille, menshevikille, kuuluisi, mitä tekemistä teillä olisi vallankumouksen ja sen väliaikaisen hallituksen kanssa! Teidän paikkanne on siellä, „Val[takunnanduumassa“]...*.

Artikkelin ensimmäinen luku julkaistiin sanomalehdessä „Proletariatis Brzola“

(„Proletariaatin Taistelu“) № 11,

elokuun 15 pnä 1905

Toinen luku julkaistaan ensi kertaa

Artikkeli ilman allekirjoitusta

Käännetty gruusian kielestä

* Käsikirjoitus katkeaa tähän: *Toim.*